

Zprávy

Ustavující konference Mezinárodní společnosti sociálních věd o sportu

Sport je nepochybně stále významnější sociálně-kulturní fenomén, a jako takový k sobě poutá nebyvalou veřejnou pozornost i rostoucí zájem odborníků. V rámci specializace věd o sportu jsme v posledních letech svědky především růstu institucionální základny ze strany společenských věd. V evropském kontextu jsme tak zaznamenali počátkem naší dekády vznik Evropské asociace sociologie sportu (*eass*), která přitahuje pozornost stovek odborníků na každoročních konferencích, o jejichž konání na těchto stránkách pravidelně informujeme. Znatelný tematický přesah tohoto grémia nad rámec čistě sociologického bádání přinesl v závěru roku 2009 vznik širší platformy společenskovedního výzkumu sportu, a to zejména díky organizačnímu úsilí jednoho z předních sportovních odborníků *prof. Dr. Jerzyho Kosiewiczze* z varšavské Univerzity tělesné výchovy Józefa Piłsudského. Na její půdě byla ve dnech 23.–26.09.2009 uspořádána zakládající konference „*Mezinárodní společnosti sociálních věd o sportu*“ s cílem rozvíjet *filozofické, sociologické, psychologické, pedagogické a historické bádání* týkající se kulturních, antropologických, axiologických, morálních, estetických, výchovných a organizačních principů sportu, a to jak z historické perspektivy, tak pohledem jeho současných problémů.

Zakládající dokument tohoto grémia akcentuje zaměření na teoretický a empirický výzkum, a to jak mediálně adorovaných forem výkonnostního (profesionálního, olympijského) sportu, tak masových volnočasových forem sportu pro všechny; rekreační turistiku, školní tělesnou výchovu a sport pro tělesně znevýhodněné nevyjímaje. Jednotlivým cílem takto zaměřené badatelské práce je komplexní pohled na problematiku široce rozkročené a stále barvitější scény sportu v našem kulturním prostředí a v širším kontextu globálních tendencí jeho směřování.

Konferenční program přivedl k tematicky strukturovanému jednání na padesát účastníků z Polska, Maďarska, Česka, Slovenska, Slovinska, Finska, Itálie, Velké Británie, Španělska, Iránu, Gambie a Japonska. Jednání konference probíhalo ve dvanácti sekcích, reflektujících široce diferencovaný odborný přístup s převažujícím filozofickým pohledem. První sekce „Sport a lidské tělo“ byla tematizována zejména odkazy na hodnotové poselství starověku a ústy předního českého odborníka *Iva Jiráka* se zamyslela nad dvěma formami kultu nahoty ve sportu: tradicí nudismu a sexualizací soudobého mediálního sportu. Druhá sekce se zamýšlela nad výchovnými aspekty olympismu a diskutovala zejména otázku, zda olympijský modernismus dominuje soudobému sportu. Do diskuzí třetí sekce na téma Sport v kontextu masových médií přispěl aktuálními sociologickými postřehy další český účastník jednání *Aleš Sekot*. Čtvrtá sekce se soustředila na ožehavé téma negativních jevů na půdě fotbalu v Austrálii, Španělsku a Polsku. Pátá pracovní skupina diskutovala stále aktuálnější oblast sportovního managementu, šestá se zamýšlela nad smyslem krajních forem soutěživosti, v ní přednesl zásadní příspěvek k individuální motivaci vrcholového sportovního výkonu náš zástupce *Emanuel Hurych*. Sociální a medicínské problémy na půdě sportu diskutovala sedmá sekce, kde zaujal zejména finský příspěvek *Brigitty Juntumaa* zaměřený na konzumaci alkoholu v kolektivních sportech. Téma vztah sportu a etiky v osmé sekci obohatila svým vystoupením o úloze estetiky ve filozofické kinantropologii i česká účastnice *Martina Nováková*. Devátá sekce se soustředila na historické aspekty sportu, desátá na sociální a morální kontexty tělesné výchovy – zde svým vystoupením zaujal i mladý český odborník *Karel Štefl*. Hodnotové aspekty turistiky a rekreace se v jedenácté sekci diskutovaly především z hlediska globálně významných sportovních událostí, a konečně v poslední – dvanácté sekci – zazněly „otevřené“ příspěvky, tematizované na oblast sportovní žurnalistiky, skautingu a fotbalového diváctví.

Nedílnou součástí konference byly klíčové referáty uvádějící jednotlivé jednací dny. *Jerzy Kosiewicz* v úvodu konference vyzval účastníky úvodním proslovem k promýšlení tématu „Úvahy o vztahu sportu a spiritualismu“, čelný představitel evropské filozofie sportu *Lev Kreft* ze Slovinska tematizoval sportovní scénu v kontextu úvahy „Pravý hák do brady: Brecht, divadlo a box“ a japonský představitel *Takayuki Hata* seznámil konferenci s tématem „Vznik a vývoj filozofie sportu v Japonsku“.

Nedílnou součástí konference byla i volba ustavujících orgánů Mezinárodní společnosti sociálních věd o sportu. Jejím prezidentem byl zvolen *Jerzy Kosiewicz*, naše delegace zaznamenala nepřehlédnutelný úspěch tím, že viceprezidentem byl zvolen *Ivo Jirásek* a členem výkonného výboru *Aleš Sekot*.

Nové grémium na stále barvitější scéně mezinárodních organizací zabývajících se sportem zejména díky polské iniciativě vykročilo rázně cestou mezinárodní spolupráce. Nepochybně se stane nedílnou součástí globálního výzkumu sportu v jeho sociálně-kulturní perspektivě. Věříme, že to bude i díky aktivní účasti českých a slovenských zástupců, kteří na varšavské konferenci získali jak náležitý respekt, tak osobní kontakty pro další spolupráci na badatelském poli společenských věd o sportu.

Aleš Sekot

Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity

Zprávy

Zpráva o mezinárodní vědecké konferenci

Sport a kvalita života 2009

Ve dnech 5.–6. 11. 2009 se konal již 7. ročník mezinárodní vědecké konference **Sport a kvalita života**, tentokrát s podtitulem „Sport a jeho sociální dimenze“. Konferenci tradičně pořádá Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně společně s Českou kinantropologickou společností. Záštitu nad letošním ročníkem převzali rektor MU prof. Fiala, předseda České kinantropologické společnosti doc. Hendl a hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Hašek. Konference se zúčastnilo 120 prezentujících účastníků a 70 hostů z ČR i zahraničí.

Odborníci z českých i zahraničních institucí představili nejnovější poznatky z oblasti kinantropologie a přidružených věd v pěti sekcích. V úvodních referátech byly nastoleny aktuální otázky pohybové nedostatečnosti u české populace (doc. Hendl), hostility ve sportovním prostředí (prof. Charvát), socializačních souvislostí ve sportu (doc. Sekot), projevů perfekcionismu u sportující dospívající mládeže (prof. Laskiene, Litva) nebo zdravotních aspektů ve sportu (doc. Fialová).

Sekce *Sport a společnost* nabídla rozmanitá a hojně diskutovaná témata, v nichž prezentující čeští a zahraniční odborníci uvedli sport do souvislostí se společenskými, biomedicínskými, vzdělávacími či biomechanickými dimenzemi. Podnětnou diskuzi vyvolaly příspěvky zabývající se vlivem genetických faktorů na výkonnost sportovce, sportem u náboženských komunit a jeho vlivem na vnímání těchto komunit veřejností; dále historickými souvislostmi sportu jakožto fenoménu zasahujícího i do ostatních oblastí veřejného života jako jsou politika či kultura. Diskutována byla medializovaná popularita současných sportovních hvězd a celebrit, jejichž chování se neztotožňuje s původním historickým významem sportu jako prostředku ke zkvalitnění a zkulturnění člověka. V této sekci se objevila i témata didaktických řídicích stylů v tělesné výchově, e-learningu ve sportovní edukaci nebo žonglování a jeho socializačních aspektů.

V sekci *Agresivita ve sportu* se řešila problematika projevů násilí u sportovců na všech úrovních, ale i u sportovní veřejnosti, která s narůstajícími konflikty a tempem hry při sportovních soutěžích agresivní projevy u sportovců podporuje a očekává. Přednášející poukazovali na nedostatečnou míru zájmu o množící se etické nedostatky a konflikty v českém prostředí ve vztahu trenér a svěřenec, zdůrazněny byly také nedostatky v lidské komunikaci ve sportovním prostředí. Z této sekce vyplynul závěr, že agresivita ve sportu je narůstajícím fenoménem, na který je třeba reagovat.

Postoje dětské a dospělé populace ke sportovní-pohybovým aktivitám a dodržování zdravého životního stylu byly klíčovými tématy sekce *Sport a zdraví*. Výsledky výzkumů prezentujících odborníků shod-